

KUINKA LAKKOUTUA.

Industrial Pioneerille kirjoittanut

VERN SMITH.

JOHDANTO.

LAKKOON menon syyt ovat aina ilmeiset. Luonnollisesti kuitenkin kaikki lakot ovat erilaiset; vielä enemmänkin, lakot jollakin erikoisella teollisuuden alalla saattavat olla kerrassaan erilaiset jollekin toiselle taikka mille tahansa muulle teollisuudelle. Niin muodoiin olisi narrimaista olettaa että merimiehet voisivat voittaa lakkonsa käyttämällä prikulleen samanlaisia menettelytapoja, kuin mitä käyttävät lakoissaan puutavara-työläiset.

Mutta kuitenkin on yhtäläisyyttäkin lakoissa. Erinäisiä yleisiä piirteitä on kuitenkin sellaisia, mitkä ovat ominaisia luokkasodassa kaikkialla, kuten on olemassa erinäisiä yleisiä piirteitä, jotka ovat ominaisia kaikille militaristisille taisteluille. Ne ovat sikäli hyödyllisiä, kun niitä seurataan sitä mukaa kuinka ne osottautuvat järjennalta oikeiksi ja niitä käyttäessä pidetään silmällä "hevosjen järjeä".

Tämän kirjoituksen tarkoituksena on saada tämän kautta sellaista ajatusainesta, mitä lakoissa tarvitaan.

Kysymys sellaisenaan jakautuu itsessään kolmeen osaan, ollen ne seuraavat: Ensiksi tulee kysymys, milloin lakkoutua — milloin alkaa lakko; Toiseksi käytännöllinen järjestö, jotta sen avulla voidaan voittaa, kuten esim. mitä komiteoita pitää olla, minkälaista julkisuutta saadaan lakolle ja millä tavalla sitä saadaan leviämään, miten pitää yllä lakkolaisten taistelukunto, miten saada lakolle avustusta, miten lakko on paras siirtää työmaalle, kuinka sitten pitää yllä työmaalakkoa, miten toimittaa vahtimista, y. m.; Kolmanneksi tulee esille kysy-

mys, miten lakko lopetetaan, mistä vaatimuksista voidaan sopia, tehdä kompromissia, kuinka tarkastetaan lakkokomitean tilit ja tyydyttää kaikkia, eikä rahojen käsittelyssä ilmene mitään petoksia ja miten pysytään järjestyneinä seuraavaa lakkoa varten ja seurata siten jatkuvasti voittoisaa polkua.

Ensi osa tätä aineistoa käsittää tässä artikkelissa teoreettista puolta enemmän ja on etupäässä lakon kuvausta. Siinä on vähemmän yksityiskohtaisia seikkoja lakosta sellaisenaan, sillä varsin paljon on lakkoja, jotka eivät ole alkaneet lainkaan, mutta sen sijaan vain sattuneet puhkeamaan ja siitä syystä, että lakoissa yleensä järjestelmällisesti täytyy tehdä valmistavaa työtä ennen lakkoa.

I:NEN OSA.

Milloin lakkoutua ja miten alkaa lakko.

Lakko on kapinallisen työväenluokan tehokkain ase. Se on kuin salaman välähdys kapitalistisen sanomalehdistön myrkyttämässä ilmapiirissä. Se myrskyn tavoin repii kapitalistisen lakkovastaisen agitationin, mikä virtaa saarnastuoleista ja puhumalavoilta; sentimentaliisuuden ilmähään se vaikuttaa kuin sairautta levittävä usva, johon kysymystä koetetaan kietoa ja mihin työnantajat mielellään kietovat itsensä ja mihin työläisetkin monta kertaa peityvät.

Kapitalistit ovat erinomaisesti onnistuneet liittämään kummallisen häpeäpilkun sanaan "lakko", jonka vuoksi yleensä vanhoillisen ammattiunionin mies ottaa lakon vastaan arkaillen ja puoleksi häpeissään. He liittyvät lakkoon, jota pitää ikäänkuin

tahansa etelän kehitys vaatii heidän tuotetaan ja niistä kyetään maksamaan, niin ne vasta varmasti tuovat työvoimaa myöskin, se tuo neekereitä, taikka joitakin muita heidän tilalleen".

Ottakaamme työläiset tämä huomioon. Laeilla ei voida estää inhimillisen pyrkimyksen eteenpäin kulkua. Tämä lausunto ulottuu yhtä hyvin valkoihoisiin kuin mustaihoisiin työläisiin. Tie Vapauteen viime numerossa huomautimme lakkokysymyksen yhteydessä, ettei sitä voida laeilla ehkäistä, milloin taloudellinen tilanne tulee niin painostavaksi, että se särkee lain varti-

jan määräykset. Tässä tulee myöskin lakien tekijöille ja niiden tulkitsijoille kokonaan uusi ala. Se uusi ala on tutkija, missä lait ovat sopusoinnussa taloudellisen elämän kanssa ja vain siinä määrin voidaan laatia lakeja. Missä ne joutuvat ristiriitaan vallitsevan taloudellisen elämän kanssa, sellaiset lait menettävät ennenpitkää merkityksensä ja taloudellinen voima jää määrääväksi. Kehittäkäämme tätä taloudellista voimaamme tietoisesti. Järjestäkäämme taloudellinen merkityksemme. Sen voimalla saamme mitä haluamme.

anteeksi pyydellä. Kuitenkin on lakko sellainen, joka osottaa miehuutta ja sen kautta pyritään saamaan takasin osa siitä mitä jatkuvasti on ryöstetty. Monet ovat ne unionit, jotka selittävät lakkoa, että ne ovat työnantajat, kun heidät ovat sulkeneet pois työstä, y. m. Monissa tapauksissa unionien taholta julkaistaan sellaisia "valkeita kirjoja", jotka näyttävät kapitalististen hallitusten ulkokullatulta yrityksiltä osottaa niiden avulla, kuinka he ovat enkeleitä, eivätkä osoita edes vastustuksen merkkiäkään, vaikka he ovat todellisesti antautuneet suureen luokkasotaan taistellen siten etujensa turvaamiseksi.

Liiankin usein kyllä työnantajat alkavat lakon ja liiankin usein olosuhteet ovat sellaiset, että niitä ei voida enää sietää, vaan lakko on välttämätön. Ei se ole mitään, josta kannattaa ylpeillä. Se vain osottaa, että työläiset ovat olleet kyllin tyytyväisiä, nöyriä ja alistuvaisia. Kaikessa tapauksessa heidän tulisi olla iloisia, että lakko on vihdoin onnistuttu saamaan todelliseksi ja että edes osa työväen luokasta on omanut niin paljon rohkeutta, joka on vihdoin muodostunut yhtenäiseksi tahdoksi, mikä uhmaa työnantajain tyranniutta, työväenluokan vihollista.

Alkeellinen lakko propaganda.

Missä tahansa on mahdollista, niin siellä tulee pitää yllä lakon hyväksi agitationia, minkä avulla poistetaan kapitalistien kehittämiä harhakäsitteitä millä työläisten käsitykset on myrkytetty. Eivät työläiset ole luonnostaan sentimentalisia, mutta rohkeus yleensä näyttelee heidän keskuudessaan huomattavaa osaa. Näin he myöskin voivat kestää kaikki hirmun näyt. Heidän myöskin töytyy tietää asian pahinkin puoli. Työläisille tulee osottaa, että eivät aina kaikki asiat ole oikeita, mutta jokaisessa tapauksessa he ovat ainaisessa taistelussa työnantajaa vastaan ja tämän lakon varsinaisena syynä on luonnostaan se, että työläiset eivät saa tuottamistaan tuotteista sitä osaa, minkä heiltä työnantajat ryöstävät itselleen ja taas toisessa tapauksessa työnantaja ei saa sitä minkä työläinen saa itselleen palkan muodossa; ravinnon taikka hyvien olosuhteiden muodossa muuten.

Tässä ei ole tilaa mennä yksityiskohtaiseen selostukseen luokkataistelusta kaikissa muodoissaan, mutta lukemattomia lentolehtisiä on olemassa tästä kysymyksestä, jotka kukin on valmistettu erikoisesti kyseessä olevasta erikoisesta seikasta ja jos mahdollista työläiset yleensä koska tahansa ovat joutumaisillaan lakkoon, täytyisi

päästä osalliseksi näiden lentolehtien tarjoamasta agitationista. Selvä käsitys luokkataistelusta vasta tekee varman lakkotaitelun mahdolliseksi.

Silloin voidaan rajoittaa keskusteluamme, jos missä tahansa on olemassa sellainen mahdollisuus, että jollakin vississä paikassa työläiset menevät lakkoon, särkien yhdellä nykäyksellä kaikki kapitalistien rakentamat valheverkot. Meidän täytyy oman etumme tähden luopua sellaisista väitteistä, kuten: "Tuhlaus lakossa", "Hävittävä riita", "Häviö palkoissa", "Onneton kamppailu", "Naisten ja lasten onnettomuus", "Menetetty työpaikat", "Parempi olla varuillaan kuin katua", "Työläisten tulee käsittää vastuunalaisuutensa" ja monia muita samantapaisia väitteitä, mitkä tavallisesti kiertelevät kapitalistien sanomalehdissä yhä tummempina ja paksuimpina milloin on lakko tulossa. Ne ovat häviävien fraaseja, joilla koetetaan uskottaa, että lakot ovat sangen uhkarohkeutta kysyviä tekoja, eikä lainkaan sellaisten ihmisten, joilla on hyvä moraalit. Niillä yleensä pyritään vaikuttamaan, että mahdolliset riitaisuudet pitää saada sovitettua mahdollisimman pian, joissa työläiset kompromiseeraavat vaatimuksistaan. Niiden kaikkien vastapainoksi voidaan aina antaa todellinen vastaus siitä tilanteesta, mikä on vallalla työväenluokan ja kapitalistiluokan välillä.

Luokkamoraalin kohottamiseksi edellisten fraasien sijasta seuraavat ovat työväenluokan omia lauseita: "Kahleet katkeavat", "Työnantajain halvautuminen", "Voitokas työväenluokka", "Työläiset ovat oikeutettuja työnsä tuloksiin" y. m. Hyvä tapa on saada kaikki työläiset esim. käyttämään jokapäiväisessä puheessa sellaista lausuntatapaa: kuin "Palkka Orja", joka sellaisenaan osottaa, että työläisillä on sangen vähän mitään hävittävää taistelussaan, koska he ovat jo alistetut niin ales, kuin suinkin mahdollista ja näin taistelussa he edes ovat tilaisuudessa näyttämään miehuuttaan, lakkoon järjestyneenä.

Ihminen on sangen pitkälle tapojen kehittämä. Jos työläinen on taipuva luulemaan, että hän on vapaa ja ajattelee, ettei hänellä ole paljoakaan mahdollisuuksia muuttaa; jos varsinkin hän on ajatuksiltaan hidas ja pelkää "vastuksia" ja niin muodoin pyrkii olemaan erittäin ystävällinen työnantajan kanssa, niin kaikissa tällaisissa tapauksissa täytyy häntä koettaa vieroittaa sellaisista käsityksistään ja osoittaa hänelle kaikki sortotoimenpiteet, mitä hän on saanut kärsiä yksinomaan siitä syystä, ettei hän itse ole osottanut miehuuttaan.

San Pedron Lakkokokouksesta Viime Keväänä.

Ei näillä väitteillä liioin tarvitse pyrkiä o-sottamaan lakkoon menon oikeutusta, sillä se ei mitään sellaista edes tarvitse. Työnantajain sortotoimenpiteet jo ovat kylliksi osoittamaan, että työläiset eivät täyttäneet velvollisuuksiaan itseään kohtaan enempää kuin toisiakaan työläistovereitaan kohtaan; sanalla sanoen ei ole pyrkinyt tekemään tilannetta sellaiseksi, miksi sen olisi voinut saada.

Mitä tehtäviä on yleisöön nähden.

Usein työnantajat vetävät "yleisön" kaikessa mystillisyydessä mukaan ja usein laaditaan lakeja, minkä nojalla estetään lakot. Kansas Teollisuus Oikeuksineen on sangen sattuva esimerkki tässä suhteessa; Uusi Zeelandi uusine surkeankuuluisine sovittelemis sääntöineen on toinen. Samansuuntainen edellämainittujen kanssa on saada joku tuomari myöntämään estetuomion työläisiä vastaan, estäen heidät lakkoutumasta sen nojalla.

Tällainen asian tila synnyttää huomattavaa painostusta sellaisten työläisten mielisissä, jotka eivät ole selvillä kapitalistisen yhteiskunnan hallituksen toiminnasta. Tällaisessa tapauksessa hän huomaa olevansa avuton taistelussaan, hänet on lyöty, tai toisessa tapauksessa hän joutuu vastustamaan maansa hallitusta, mitä hän rakastaa. Mitä selvemmäksi me voimme saada keskin-

kertaiselle palkkatyöläiselle, ettei mitään hallitusta ole, joka ansaitsee työläisen täyden kunnioituksen ja että kapitalistiset hallitukset ovat vain pelkästään rikkaiden toimeenpaneva komitea, joka aina on ja tulee olemaan heidän puolellaan, niin sitä helpompi on lakkolaisen aina pysyä uskollisena omalle luokalleen teollisissa taisteluissa.

Missä tahansa on olemassa lakkovastaisia lakeja, niin silloin täytyy osottaa, että siellä on pelkkä orjuus vallalla. Minkä tahansa säädöksen nojalla taikka oikeuden päätöksellä yritetään selittää työläisille, että heillä ei ole oikeutta jättää työtään, on asianomaisille silloin osoitettava kyllin selvästi, että he yrittävät säilyttää orjuutta. Ei pelkästään palkkaorjuutta, jonka alaisina me olemmekin, mutta kahleorjuutta, taikka vankeusorjuutta, minkä alaisina etelän nekerit ovat olleet. Mitkä tahansa sellaiset asetukset, taikka oikeuden päätökset ovat perustuslakivastaisia ja jokaisen palkkatyöläisen täytyy sellaista vastustaa kaikessa ankaruudessaan ja se velvollisuus kuuluu isänmaallisuuden ystävillekin.

Luonnollisesti kaikissa tapauksissa ei tällaista kasvatusta voida edullisesti tehdä. Kuitenkin sikäli kuin se on yleistä luonteeltaan, tulisi sitä levittää kaikkialle niin paljon kuin se on mahdollista. Liiankin usein mahdollisuus lakolle kehittyä sellaisissa

paikoissa, missä ei ole mitään kasvatustyötä tehty.

Näin lakot luonteeltaan esiintyvät kolmenlaisina. Ensiksi sellaisena lakkona, missä työmaakontrolli on voimassa, kuten esim. viimeinen United Mine Workers Union kivihiili lakko. Toiseksi osittain järjestyneet lakot, kuten m. m. oli I. W. W:n yleislakko 1923. Ja kolmanneksi esiintyvät lakot yhtenäisenä järjestymättömään työläisten nousuna, josta esimerkkinä mainittakoon Lawrencen kutomotyöläisten lakko 1912. Nämät edelläluetellut lakot ovat erilaisia ainoastaan alkuperältään, eikä siitä, miten niitä on johdettu sen jälkeen, kun ne ovat alkaneet.

Työmaakontrolli lakko.

Missä työläiset ovat tehokkaasti järjestyneet, niin siellä työläisillä on monia etuisuuksia, jos vain työläiset ovat kyllin nerokkaita niitä käyttääkseen. Ensinnäkin järjestö, joka on kyllin voimakas pitääkseen kerran järjestyneiden työläisten, suljettua työpaikkaa, kuten U. M. W. of A. voi tehdä lakossaan 1922, niin silloin voidaan levittää suunnattomat määrät kirjallisuutta ja muuta propagandaa ja silloin jokainen lakkolainen on kyllin selvillä todellisesta tilanteesta, että mitkään hallituksen agenttien petosyritykset, eikä mitkään muut kiihoitukset minkään virkailijan taholta voi lakkoa häiritä. U. M. W. of A. ei tehnyt sitä, mutta se on A. F. of L. vika, mikä niissä unioidissa on itsessään, eikä niitä edes otollisena tilanteen vallitessa poisteta.

Toinen otollinen tilanne, minkä työmaakontrolli tekee työläisille, on yhtäkkinen odottamaton hyökkäys. Jos kerran työläiset ovat tehokkaasti järjestyneet, niin järjestö, olipa se kuinka laaja tahansa voidaan saada lakkoon vähintään yhden viikon aikana. Ei sellaisessa tapauksessa tarvita toimittaa mitään yleisäänestystä. Jäsenistö voi alkaa lakon, milloin tilanne on otollinen ja järjestön päämajasta voidaan vain ilmoittaa päivän määrä, koska lakko aletaan ja sen voi lähettää erikoisella tiedon tuojalla, jos kapitalistien telegrafi ja postilaitokset eivät lakkoilmoituksia veisi määräpaikkaansa. Jos lakko alkaa, sanokaamme jostakin keskuspaikasta, niin tietenkin kapitalistien sanomistot siitä ilmoittavat kaikkialle ja kaikkein kauvimpanakin olevat työläiset näin muodoin jo tietävät odottaa lakko sanomaa sen oikeasta lähteestä.

Lakko näin muodoin on täydellinen. Tällaisen tilanteen vallitessa esim. lauantai-iltana kapitalistit saattavat hyvällä ruokahalulla hotkia illallistaan ja puhua suurista voitoistaan. Sen sijaan ja seuraavan viikon

puolivälissä he saattavat jo ihmetellä veden vallassa olevien kaivostensa partailla, taikka haudan hiljaisten tehtaittensa lähitöllä ja laskea, kuinka monta vuotta ottaa aikaa ennenkuin he ovat saaneet takasin kaiken sen, mitä he ovat lakon kautta menettäneet ja minkä olisivat säästäneet, jos olisivat työläistensä vaatimukset hyväksyneet heti ensimmäisenä sunnuntaina. Tällaisen lakon tullessa ei ole mitään mahdollisuutta kasata suunnattomia varastoja lakon varalta, ei hiiltä enempää, kuin muitakaan tuotetta, ei ole mahdollisuutta hankkia armeijaosastoja, taikka lahjoa union virkailijoita, sanalla sanoen, ei ole tilaisuutta tehdä mitään valmistuksia lakon varalta. Mitä nopeampi lakko on, sitä hirvittävämpi se on ja sitä enempi se tekee vahinkoa.

Ainoastaan sellaiset lakot työläiset voivat voittaa, mitkä tuottavat vahinkoa työnantajille. Pelko siitä, että voitot menevät, on ainoa, mikä pakottaa hänet suostumaan työläisten vaatimuksiin.

Halvaannuttava kontrahti.

Mitään mahdollisuutta ei ole yllämainitunlaiselle toiminnalle, jos työläiset ovat sidotut laillisilla kontrahdeilla, jotka päättyvät määrättyinä aikoina. Työläisen ei tulisi koskaan olla osallisina sellaisissa kontrahdeissa. Kontrahdin teko ryöstäjän kanssa, joka pakottaa pitämään kätesi ylhäällä, on yhtä järjellistä. Todellisuudessa ei ole edes mitään mahdollisuuttakaan tehdä työläisen mitään kontrahtia työnantajain kanssa, joka olisi laillisesti sitova. Tehdäksesi kontrahti kapitalistin kanssa, vieläpä kapitalistisen lain mukaankin, niin työläisen silloin tulisi olla vapaan. Eihän orja voi koskaan tehdä mitään kontrahtia, kun hänellä ei ole kerran mitään omaa vapaata tahtoa. Kapitalistisen lainkin mukaan, jos kuka tahansa kirjoittaa kontrahdin alle säästyäkseen vahingoittamasta itseään, eihän sellainen kontrahti merkitse yhtään mitään. Jos kerran työläiset huomaavat, että kontrahti milloin tahansa on heidän esteenä, niin milloin tilanne sallii lakkoutumisen, täytyy silloin kontrahti jättää huomiioon ottamatta ja työläiset ovat oikeutettuja lakkoon, vieläpä kapitalistisen lainkin mukaan, koska sopimus on allekirjoitettu mitä raskaimman painostuksen ollessa edessä, nimittäin — nälkiintyminen.

Voidakseen olla vapaa rikkomaan yllämainitunlaisia säädöksiä, mitä kapitalistiset iakimiehet valmistavat työläisten noudatettavaksi, niin unioiden täytyy olla varuillaan kaiken mahdollisen varalta. Esim. Union rahastot täytyy pitää pankeissa jollakin muulla nimellä, ettei niitä voida pidät-

tää ja käyttää muita tarpeellisia menettelytapoja, mitkä kulloinkin osottautuvat edullisiksi. Muussa tapauksessa, vaikka mitään lakia taikka säädöstä ei rikotakaan, niin oikeuslaitoksissa voidaan tehdä kaikenlaisia määräyksiä union rahastoihin nähden millä tahansa tekosyyllä.

United Mine Workers Unio ei luonnollisestiakaan käyttänyt viime vuotena mitään tällaisia varokeinoja.

Luonnollisesti tässä lakossa kuten kaikissa lakoissa, tulee pitää silmällä sitä, että kaikkia keinoja käytetään lakon onnistumiseksi samalla aikaa niin monissa teollisuuksissa, kuin suinkin mahdollista. Järjestön tulee olla kyllin laajakantoisen, että yleislakko kun alkaa, niin se leviää myöskin toisille teollisuuksien aloille. Siihen kiinnitämme huomiota lähemmin seuraavassa osassa tätä kirjoitussarjaa.

Mitä tahansa vaaditaan, josko tilanne on hyvä taikka paha työnantajalle, ottaen huomioon, että se ei ole niin paha, että teollisuus joutaa kokonaan pysähtymään, ei niinkään suuresti silloin vaikuta tällaisessa lakossa. Työläiset ovat pakoitettuja voittamaan lakkonsa, jos he kerran pysyvät yksimielisinä ja lakko-alue on kyllin laaja. Kun kerran koko teollisuus joutuu lakkotilaan, niin mahdoton on saada silloin sellaisia rikkureita, jotka pystyisivät täyttämään kaikkein tärkeimpiä paikkoja teollisuudessa, sillä koskaan rikkureiden joukossa ei ole tehokkaita työläisiä. Jos lakko käsittää vain yhden tai pari alaa kustakin teollisuudesta kerrallaan, niin silloin on sangen vaikea heidän voittaa kun kerran toiset työläiset ovat työssään. Rautatie Pajamiesten lakko tässä suhteessa on mitä valaisevin esimerkki. Mikä tahansa lakko, joka käsittää vain muutamia kaivoksia, taikka muutamia tehtaita, särjetään sangen helposti, sillä suuria komppanioita on harjoitettuja rikkureita, jotka voivat ottaa muutamien pienten ammattilaisten paikat missä tahansa tehtaassa ja hyvästä hinnasta niitä lähetetään mihin lakkopaikalle tahansa. Black Jack Jerome miehineen on sangen hyvä esimerkki tässä suhteessa.

Lakko koneisto ei tarvitse suinkaan olla kovinkaan laajakantoinen. Tavalliset komiteat ja virkailijat voivat tavallisesti hoitaa lakkoasiat alussaan, varsinkin, missä työmaakontrolli on voimassa. (Jatketaan.)

Inhimillisiä lakeja pitää voimassa rangaistuksen uhka, jota voidaan välttää viikkokaudella ja teeskentelyllä. Jokainen, jonka ajatuskyky on hiukankin kehittynyt on niiden yläpuolella. Ne ovat vain ansoja pöllöpäitä varten. — Anatole France.

LUOKKAVIHANI.

Kirj. U n t a m o.

Se ei syytynyt sanoista, ei kirjoista kiroiksi käynyt;

Se syytyi sieluuni silloin — kun jo lapsena raadoin, niin

Että työssäni torkahtain, sain ruoskasta selkääni.

Vihani vimmaksi kasvoi, kun tehtaassa näkää näin —

Kun kone voimani hivutti — se eloni tahdin jakaa.

Siell' miss' liha ja veri halpaa on, miss' herrat

Mässä ja makaa.

* * *

Se tarttui kuten ruoste rautaan.

Se viilsi vihaani vinhasti.

Se kaiversi kättä ja kyynärvartta,

Sydän suonina, sappea inhasti

Sykytti, syytti ja kirosi.

Se vaimensi rennon voimani ponnin

Se murskasi eloni, lihakseni, luuni.....

Se himmensi hyytäin iloni ja onnen

Mi' kerran niin kaunis, toivojen muuri.

Se sammutti älyni valppaan valon.

Se aatoksen kauniin kiroksi vaihtoi.....

Se on julmista, julmin — se on kirous työn,

Työn, min' raskaus eloni taimena taittoi.....

Se miljoonat kuoloon aikaiseen

Veijorjakauden yön.

* * *

Nyt joka solu ruumiissain

Mun kiroo, kiroo järjestelmän tään.....

Nyt koston käyn — ja kostaissain

Alas palkkajärjestelmää lyön!

— Jo työnraatajat nousevan nään

Ja luovan: tasavaltaa työn!

E. V. Wallis on nyt asetettu Pienten Teollisuus Unioiden asioiden hoitajaksi toimien hän siinä Y. T. K. puolesta toistaiseksi täysillä valtuuksilla.

Delikeittejä kehoitetaan liittämään tämän huomautuksen lupakirjaansa, jotta muistavat, kenelle lähetyksiä tekevät tulevaisuudessa.

FRED L. TIFFANY,

Y. T. K. Puheenjohtaja.